

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 260.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. novembra 1888.

Letnik XVI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 10. novembra.

Kmetско dedno pravo.

Poslaniška zbornica pričela je včeraj razpravo o silno važnem zakonu, ki ima kmetški stan varovati pogina. Prejšnja liberalna večina je leta 1868. in 1869. naredila postavbe, ki dovoljujejo razkosavanja zemljišč. Nečemo trditi, da bi bili samo ti zakoni zadolžili slabo stanje, v katerem se kmetijstvo dandanes nahaja, tega pa vendar ne moremo tajiti, da so mnogo k temu pomogli in da boče vsaj jeden vir zamašen, ako se tako razkosavanje popoluoma zabrani ali vsaj nekoliko omeji. In ta namen ima novi zakon, čigar glavna načela so naslednja:

Ako kmetški posestnik brez oporoke umrje, kmetijo podeduje jeden sam dedič, ne pa vsi otroci enakomerno. Prišeženi zvedenci cenijo vrednost posestva. Na kmetijstvo navezana bremena se od te cene odbijejo, in ostanek je čista zapuščina, ki se po dosedanjih pravilih deli med sodediče.

Razven tega se prepušča deželni zborom, da smejo z deželnimi zakoni določevati:

1. Kako velika morajo biti posestva, za katere naj velja to novo kmetško pravo.

2. Namesto cenitve po prišeženih zvedencih smejo deželni zbori postaviti cenitev po čistem katastralnem donesku ter v tem slučaju določiti še poseben znesek, ki naj se na korist novega posestnika odtegne od skupne vrednosti zemljišča, ki pa ne sme presežati tretjine te vrednosti.

3. Deželni zakoni smejo omejevati razkosavanje takih zemljišč in prepovedovati, da enaki posestniki ali veliki posestniki takih posestev ne morejo skupovati.

V glavnih rečeh so s tem zakonom zadovoljne vse stranke državnega zbora, ali levičarji se vendar v nekaterih točkah ne vjemajo z desnico in predlagajo nekatere premembe, ki jih je poročevalec

manjšine poslanec Chlumecky včeraj vtemeljeval. V prvi vrsti sta si on in poslanec Polak prizadevala liberalno stranko braniti pred dolženjem, da je ona zakrivila slabe razmere kmetškega stanja. Zakoni leta 1868. in 1869., rekel je Chlumecky, in razkosavanje zemljišč niso krivi, da se kmetu slabo godi, ampak to prihaja iz vseh drugih razlogov, katerih pa govornik ni natančneje omenjal. V novem zakonu levičarjem ni prav, naj bi se cenitev kmetških posestev vršila po sodnijsko priseženih zvedencih, ampak da bi bil merodajen čisti katastralni donesek. Zlasti se pa spodbikajo nad § 17., ki natančneje določbe prepušča deželnim zborom, češ, da se ne strinja z ustavo, ako se deželnim zborom dovoljujejo tako velike pravice. Gospôda zabi, da so kmetške razmere v vsaki deželi drugačne, da je treba torej za vsako deželo tudi drugačnih postavnih določb, ki jih pa veliko laglje in bolje sestavljajo deželni zbori, ki domače razmere natančno poznajo, kakor pa državni zbor, ki hoče vse dežele meriti po enem kopitu. Zato je bilo prav smešno, ako je levičarski poslanec Polak z nekako slovesnim glasom včeraj povdarjal, da mora proti temu paragrafu glasovati vsak državljani, ki ima kaj čuta za pravico in svobodo!

Razven omenjenih je govoril včeraj še poslanec Türk, ki sedi na skrajni levici med Schönererjevimi pristaši, pa je vendar levičarjem bral hude levite in jih dolžil, da so oni s svojim liberalizmom zakrivali vse nezgode, ki tarejo kmetški stan. Prosil je ministra poljedelstva, naj se nikar ne ustraši nasprotovanja in ugovorov na levi strani, ampak naj pogumno napreduje s predlogi v zboljšanje in povzdigo kmetškega stanja.

Minister Falkenhayn je to tudi obljubil in se v svojem govoru zlasti obračal proti trditvam poslanca Chlumeckega in s številkami dokazoval, da niso istinite.

V ponedeljek 12. t. m. se bo nadaljevala glavna razprava, pri kateri je oglašanih še 8 govornikov zoper, 11 pa za omenjeni zakon.

Samostalna predloga.

Pred sklepom včerajšnje seje sta bila predsedništvu izročena dva samostalna predloga; mladočeški poslanci, ki dostikrat češki govoré v državnem zboru, ne da bi pa ti govori prišli v stenografični zapisnik, so predlagali, naj predsedništvo skrbi, da se bodo stenografovali tudi nenemški govori, ker je dosedanja navada v nasprotju z opravičnim redom in ravnopravnostjo, ki je po temeljnem zakonu zagotovljena vsem narodom in jezikom.

Poljski poslanec Kopiczinski je pa ponovil lanski predlog poslanca Kluna, ki vladi priporoča, da še v tem zasedanju zbornice predloži načrt zakona gledé plač in pokojnin za bogoslovne profesorje.

Govor posl. Pfeiferja o trtni uši.

Ko se je jela širiti trtna uš 1865. l. po Evropi, izdalo se je velikansko mnogo denarja za razne poskušnje in komisije, da se ta uš išče, najde in uniči; zlasti na Francoskem so si mnogo prizadejali, uničiti trtno uš — seveda brez uspeha.

Vkljub tem nepovoljnim skušnjam smo tudi pri nas nastavili drage preiskovalne komisije dobro vedóč, da ž njimi ne preženemo trtne uši. (Veselost.) Opomnim tukaj na neko ribniško burko; seveda je samo burka. Zgubilo se je — pravijo — žrebe, katero je šel Ribničan iskat po dolini, v kateri je vedel, da ga ni — „vem da ga ni v tej dolini, pa ga grem vendar iskat“, dejal je Ribničan; obhodil je dolino za dolino ter tako dolgo tratil čas, da mu je med tem volk požrl njegovo žrebe. (Veselost.)

Vem, da s temi dragimi poskušnjami uši ne uničim, pa bom vendar le poskušnje naredil, saj imam zadosti denarjev za vse še tako prazne in še tako drage poskušnje. (Dobro!)

To je Ribničanom seveda samo nadvezano; kajti Ribničani in Ločani, katerim tudi marsikatero smešno posiljujejo, so duševno jako zbujeni kmetje; (To je prav! dobro!) zavedajo se svoje duševne zmožnosti, da sami uganjajo ribniške burke, ker

LISTEK.

Poletni večer v Bokah kotorskih.

(Cital v I. seji „Slov. Kluba“ na Dunaji dne 20. oktobra Igo Kaš.)

(Dalje.)

Silna vročina, ki se prostira nad tem kotlom, ti znoji čelo in prehaja te trudnost; ali ko pomisliš, da se ziblješ daleko, daleko v jugu na valih slovanske Adrije, da so one gole stene gledale na stotino slovanskih rodov, na žitje in bitje slovanskih plemen, na bitke in zmage slovanskih junakov: preide ti čemernost in kakor da si zadnjekrat v tej „domačinski tujini“, odpreš oči ter gledaš v svet, ki te obdaja toliko nenavadno, toliko čarobno!

Posamne šetajoče se prebivalce vidiš na obrežji, ki hlada iščejo, ako se sploh v tej vročini hladu najti more.

Vedno bolj se oddaljujeta brega. — Na desni se otvori luka Orahovice, na levi pa dojdemo mimo Perčanja. Visoka poslopja, iz katerih oken radovedni pogledi pohajajo na morje, se vrsté, nad njimi se vspenja mrčjem obrašeni Vermač; na drugi strani pa obrobjujejo lukó nežne, bele hiše prostranih sel: Dobrote, Ljute in Orahovice, nad katero sredi strmih

pečin blešči „oružnica“, t. j. žandarska vojašnica. — Od te strani so v zadnjih bojih naši vojaki posilili vhod med krivošijansko brdovje, ko so se Krivošijani, nevedoč, branili proti vsemogočnemu zakonu. Lepa je luka bele Orahovice; ali kolikor je obrežje do Kotora hišami posejano, toliko pust je breg med Orahovico in Perastom. Na poluotoku pa, severno od Perčanja, sveti se izmed košatih kostanjev selo „Stolivo Gornje“ in se odseva na morje kraj „Stolivo Dolnje“. Nasproti se prikazuje Perast s svojimi visocimi hišami, katerih okna tako milo na morje zró! Ali Perast je opustošen, kajti lepi časi bogate kupčije so prošli, in zemlja Perastanom ne podaja ničesa, nego suho kamenje in razpočeno pečevje.

Nad Perastom se vzdigujejo velikani južnega Krivošija. Ozke steze, po katerih mazgi in osli nosijo vodó in drugo potrebnje, vijó se med pečinami navzgor. Pogled ti gine, misliš, da se pno pečine do nebá, in gori, glej, blešči se belo ozidje, in v njem stoji južna straža velike države naše!

Zdajci se za visočinami pustega Lovčena polbléšči v belem svitu... Kaj je to? Ravno nad grobljem, kjer počiva glasoviti zmagovalac turških čet, Danilo, s svojimi najzvestejšimi sodrugí, vzdigne se blesk... Srebrnemu loku enako se zabléšči

nad goro, zdajci se sveti kakor črnogorska čepica v leskečem srebru, in zdaj se prikaže polna luna izza temnega pogorja. Daleko zaleskeče površje mirnega morja, in bledomodri svit se razpenja čez pečine in šume, čez lukó in morje.

Poluglasno žuboré valovi okoli čolna, ki svetlo vrsto penečih vodá za sabo pušča, in kjer z veslom udaraš na vodo, zasveti se od milijonov in milijonov pomorskih živalic, kakor lučice naših kresnic. Vse je mirno v okrogu, in spominjaš se mesečnih poletnih nočij, ki si je gledal v domačiji, ko je blede svit obdajal zelene gore, bogate doline, vas in šumo otožno vrbo na potoku in ponosni dob na griču... O, celo drugače razsvetljuje luna naše krajine! Tü blešči morje in pošastno te gledajo temne sence razbitih gorá!

(Konec prih.)

Slavnost sv. Martina v Dünkerquu.

Flanderska mesta imajo skoro povsem svoje narodne praznike; to so zlasti somnja in žeganja, koja praznujejo vse vrste stanovništva, veliki in mali ljudje; toda vrhu tega ima skoro vsako mesto kako svojo posebno slavnost. Mesto Lille ima slavnost Notre Dame de la Treille, koja slavi vselej po sto letih; mesto Donai ima slavne svoje velikane

dobro vedó, da njih duševno zmožnost mi vsi pri-
poznamo.

Tako se je pri nas za razne komisije zmetalo
mnogo denarja brez vse koristi, brez vsakega uspeha
— novce je požrl volk, uš pa vinograde. (Tako je!)
Ko bi bili koj s početka rabili denar za nasajenje
in odgojenje trtni uši zoperstavnih ameriških
trt, ne pa zametavali za razne (filokserne) ušive ko-
misije: ne bi bili sedaj v tako obupnem stanju, v
kakršnem smo; imeli bi nekaj dragocenih poskusov,
morebiti tudi povoljnih uspehov z ameriško trto
in nje požlahnenjem vsaj v tem oziru, da bi znali,
katera vrsta ameriških trt se obnese v težki,
lahki, peščenih itd. zemlji; potem če ameri-
kanska trta v našem podnebnju obdrži
svoje prirojene lastnosti, to je, da se
ne prevrže, kakor sem to jaz sam za-
pazil pri nekaterih domačih trtah:
krhljivost (Krachgutedel) zgubil je prvotni fini
okus, ni več tako aromatičen kot pred 15 leti; slanka-
menka pozneje zori, kot pred 10 leti; prijatelj mi je
pravil, da laški riveček (Wälschriesling) se pričinja
bližati naši beli zeleniki; mogoče, da se ame-
riškanska trta pri nas drugače obnese,
če jo dobimo s Francoskega, Oger-
skega, Bizelskega ali pa — kar je po
mojem mnenju neizogibno potrebno
— direktno iz Amerike.

V tem oziru poljedelskega ministerstva referent
(poročevalec) menda sam nima jasno določenega na-
črta, ker na primer državna trsnica v Kostanjevici
dobivala je ameriške trte iz gori imenovanih
krajev, namesto naravnost iz Amerike.
Žalibog, dotični uradnik ni naklonjen vino-
rejem, sicer ne bi pri nakupu ameriških trt
tako štedil, stiskal in skopušil ter se ne protivil
brezplačnemu oddajanju ameriških trtnih ključev
(šibic), tem manj pa že požlahnenih trt, kar bi po
njegovem mnenju povzročilo preveč stroškov.

Gospod pa ne pomisli, da — če propadajo
vinogradniki — bode vsahnil prav izdatni vir dr-
žavnih dohodkov, vir, proti kateremu je oni trošek,
ki bi navstal z brezplačnim deljenjem
požlahnenih ameriških trt, sto-
kratni manjši od ogromne škode po
trtni uši. (Res je!)

Tako postopanje mora bridko žaliti obupanega
vinogradnika, ko vidi, da v nesreči ne najde tiste
pomoči, ki je kaj hitro pri roki, če na primer požar
poškoduje kakošno majhno predmestje Jeruzalema
ali če pohlevna reka Jordan prestopi svoje bregove;
pa še grenkeje in težje občuti krivico, ko more od
uničenih nagrajencev plačevati davke in na njih odpis
več let čakati.

V tem obziru si priprosti ljudje navadno pač
sami pomagati ne znajo, ker ne poznajo dotičnih
postav, politični uradniki pa (ex proprio motu) iz
lastnega nagiba redkokrat priskočijo davkoplačeval-
cem na pomoč; tukaj treba pouka o tistih postav-
nih določbah, ki po trtni uši uničenim vinogradom
dovoljujejo prostost od zemljiščnega davka; med
take določbe spada drž. zakon dné 27. junija 1885
št. 3 ex 1886 §§. 7 in 8.; tukaj bi mogel deželni
odbor vmes poseči ter javno napisati v kratki okrož-

nici primeren pouk v približno taki podobi, kakor
se nahaja v II. zvezku, letos izdanem od dunajskega
društva za ohranitev avstrijske vinoreje, ter razpo-
slati okrožnico do predstojnikov občinskih, farnih
in šolskih uradov; v smislu teh opazk priporočam
dež. odboru izdajo omenjene okrožnice.

Mnogo imam še, gospóda moja, na srečo gledé
vinstva, kako težaven, rekel bi obupen je položaj
vinorejca, ki se ima boriti med drugim proti pod-
zemeljski filokseri in nadzemeljski peronospori, vrh
tega pa še proti brezvestnim vinskim trgovcem, ki
hodijo v inozemstvo po tako imenovano brezdomo-
vinsko (dr. Vošnjak: čifutsko!) vino, katero pri-
peljejo do brežke ali videmske postaje, tukaj par
vedrov bizelanca oziroma dolenjca dokupijo, potem
pa vse oddajo in odpošljejo pod novo firmo „dolenjca“
ali „bizelca“ na določeno mesto; tudi bi še ome-
njaj, kako se semtertje nareja „čviček“, kako si pri
tem iščejo 100 in še več % dobička, kolikor seveda
ne more dajati poštna dolenjska kapljica — ali čas
danes ne dopušča obširnejše razprave, ker imam re-
šiti celo dolgo vrsto važnih predmetov; tedaj za danes
z Bogom! (Veselost in odobravanje.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. novembra.

Notranje dežele.

FZM. princa Windischgrätza je cesar
brzojavno poklical iz Krakovega na Dunaj. Princ
Windischgrätz je izročil poveljništvo FML. Wagne-
ruju. Častniški krogi slutijo, da bo odpotoval princ,
ki je „persona gratissima“ na ruskem dvoru in ga
je cesar že večkrat rabil za tajna vojaška odposlan-
stva v Peterburg, zopet z enakim nalogom v rusko
prestolnico.

Državnozbornski legitimacijski odsek
je zadnjo soboto imenoval za Eichhornovo izvolitev
poslanca Kathreina, za Gasserjevo poslanca dr. To-
masczuka, za izvolitev grofa Serenya posl. Lupula,
za ono posl. Jande dr. viteza Wiederspurga in za
izvolitev grofa Stadnickega (namesto izstopivšega
poslanca pl. Starcynskega) poslanca Struszkiewicza
kot poročevalce.

Združeno nemško levico je osrečil šta-
jerski poslanec dr. Ausserer s svojim pristopom.
Število klubovih članov je s tem poskočilo na 113;
narodna prislovica pravi, da je številka 13 nesrečna.
Ausserer je bil nekdanji goreč pristaš, agitator in
ustanovnik nemškega kluba. Ko je razpal ta klub,
pristopil je Ausserer k nemško-narodni skupini. Toda
tudi iz tega kluba je pred kratkim izstopil ter postal
„divjak“. Dolgo je bil majhna ladijca na razburjenih
valovih nemških želja, sedaj pa je našel zatišje v
velikem pristanišču združene nemške levice. Za koliko
časa?

Novi **gorenje-avstrijski poslanec dr. A. Ebenhoch** je pristopil centumskemu klubu, kakor
njegov prednik kanonik Fischer. Centrum broji sedaj
zopet 19 članov.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je predčerašnjim
sprejel v zasebni avdienci ruskega poslanika pri
sv. Stolu, Izvolskega, ki je potem obiskal kardinala
in državnega tajnika Rampollo in njegovega na-
mestnika msgr. Mocennija.

Iz **srbške** prestolnice se poroča: Revizijski pod-
odbor se je razprl zaradi vprašanja, ali naj se uvede

sistem dveh zbornic, to je gospodska zbornica in
skupščina. Naprednjaki priporočajo to napravo, radi-
kalci in liberalci pa so jej odločni nasprotniki. To
je dokaz, da zadnji dve stranki ne zaupate preveč
kralju in njegovim nameram gledé nove ustave. Kralj,
ki bi imel pravico imenovati člane gospodske zbor-
nice, skrbel bi za to, da bi bila večina gospodske
zbornice njemu naklonjena. S tem pa bi postalo de-
lovanje skupščine, akoravno voljene po narodovi volji,
jako dvomljive vrednosti, ker bi gospodska zbornica
zavračala sklepe skupščine. V zadnji seji polnega re-
vizijskega odseka se je razpravljalo, kako bi bila mo-
goča nova volilna postava in volilni red brez sklepa
skupščine s priprostim kraljevim ukazom, da bi se
dobil večje jamstvo za volilno prostost, o koji se
vedno bolj dvoji. Po daljši debati se je sklenilo, da
se sme ta postava uvesti le vsled skupščininega
sklepa. Kralj je z nova obljubil, da jamči za vestno
izvrševanje volilne prostosti s svojo kraljevsko avto-
riteto.

V **bolgarskem** sobranju dné 9. t. m. je na-
znanil predsednik Tončev odgovor princa Ferdinanda
na adreso. Princ se je toplo zahvalil ter rekel: Pri-
srčne želje poslancev, da bi delovali za blagor Bol-
garije, so porok za to, da bodo izpolnili svoje dolž-
nosti nasproti vladarju in narodu, kakor tudi jam-
stvo za mir in red v deželi. To poročilo je sobranje
vsprejelo z živahnim odobravanjem. Prečitala se je
nadalje prošnja nahovskega sodišča za dovoljenje
kazenskega postopanja zoper nekega poslanca. Ako-
ravno je ta poslanec člen opozicije, zagovarjal je
vendar Stambulov z odločnimi besedami načelo ne-
dotakljivosti poslancev. Odobravanjem se je odbila
prošnja.

Ruske mejne oblasti zadnji čas jako strogo
postopajo zoper **avstrijske** potnike gledé potnih
listov. Mnogokrat je bilo celo posredovanje avstrijskega
generalnega konzulata brezuspešno. Sploh so postale
razmere na avstro-ogerski meji neznosne. Nezaupanje
ruskih oblasti je toliko, da trpi promet mej obema
državama veliko škodo. Temu nasproti pa so se neki
razmere ob pruski meji bistveno zboljšale.

Ruski car izraža v nekem pismu generalnemu
admiralu velikemu knezu Aleksiju veliko zadovoljnost,
da se tako uspešno izvršuje pod nadzorstvom Aleksi-
jevem carjeva želja gledé mornarice na Črnem morji,
ki zagotavlja nabrežnemu ruskemu prebivalstvu var-
nost in pa neoviran razvoj vsem industrijskim in
trgovskim podjetjem. Car je pri svoji navzočnosti v
južni Rusiji z lastnimi očmi videl veličastno črno-
morsko mornarico, ki je pripravljena, da uspešno
brani ruske pravice v Črnem morji.

Francoska revizijska komisija je potrdila
predlog Labordère-ov, da se narodovemu glasovanju
predloži ustava, koja je izgotovil ustavodelni zbor.
Meseur je nasvetoval: Ako bi ustavodelni zbor
prelomil z glasovanjem načelo, da ne more biti re-
publikanska vladna oblika predmet revizijskega na-
črta, razpusti zbor republikanski predsednik spora-
zumno s senatom in zbornico ter se volilci v novič
skličejo tekom enega leta. — Republikanci menda ni-
majo posebnega zaupanja do svojega vladnega si-
stema, ker se jim zdi potrebno skrbeti tudi za —
najsikrajnejše slučaje.

„Agenzia Stefani“ poroča iz Mozambika, da je
italijanska ladija „Dogali“ odplula v Zanzibar.
Na podlagi dogovorov z nemško in angleško vlado
bo pomagal „Dogali“ obema državama pri blokadi
vzhodno-afriškega obrežja, da se zatre trgovina s
sužnji. — Minoli petek se je pričel senat, kakor že
znano, posvetovati o novem kazenskem zakoniku.
Senator Massarani je imel jako znamenit govor, v
kojem je temeljito prerešetal poglavitne člene te
postave. Rekel je, da kazni onih, ki skušajo rušiti
enotnost države, presega meje pravičnosti in pameti,
posebno, ako se pomisli, da čaka ista kazni tudi
onega, ki skuša spraviti domovino pod tujo oblast.
Dober pravnik bi bil gotovo razločeval mej obema
kaznima. Gledé mnogo omenjenih „zlorač duhovni-
štva“ je govornik z ostrimi besedami dokazoval, da
so dotične naredbe nepotrebne in neliberalne. Tudi
nikakor ni zadovoljen z malenkostnimi olajšavami
komisije. — V tej seji ni nikdo govoril razven Mas-
saranija.

Angleška ministerska komisija, koja se je po-
svetovala o stanju narodne obrambe, je razsodila, da
se mora jako pomnožiti mornarica. Vsled tega bo
vlada že v kratkem predložila spodnji zbornici na-
svete, da se zgradi osem oklopnih prve vrste, dvajset
križarjev in mnogo torpedovk. Minoli petek je naša
brzojavka napačno poročala, da namerava to storiti
naša, avstrijska vlada.

Izvirni dopisi.

Iz **vipavske doline**, 10. novembra. Pravijo, da
Vipavec sneg le takrat pozná, kedar se po zimi ozre
na vrhove svojih gorá, ali kedar se podá iz svoje
doline po svetu. Lansko leto smo pa vendar snega
precej imeli in tudi letos nam je že pokazal svojo
barvo. Burja ga nam je nanese v nižavo, in sicer
kar v malih zametih na kopico. Tudi danes je že
poskušala, kako bi nam prezgodaj zimo prinesla.
Naletoval je sneg, a kmalu jenjal. Človek se čudi,
odkod dohajajo mali sneženi kosmiči, saj nebo je
jasno, solnce sije, le tam nad goro je videti temen
oblak. Kaj njegova moč prav do nas seže?

Gayanta in rodbino njegovo (kakor pri nas „Kurenta“,
o pustu); Dünkerque ima svojega velikana Renza,
tekmeča Gayantu, in osebito slavnost sv. Martina.
Vsacega leta dne 11. novembra praznuje se praznik
njegov proti mraku, in o tem se pripoveduje na-
stopna legenda, koja je povod tej slavnosti.

Velečastiti škof, prišedši svoje dni v Dünkerque,
zgreši pot med nasipi, ko je necega dne hotel ob-
iskati uboge in bolne v mestni okolici. Nastane noč
in ž njo mraz, in sv. Martin bil je v nepopisnih
zadregah. K sreči ga dúnkerqueške ovčice hitro po-
greše: vzamejo svetiljke in ga gredó iskat. Kmalu
ga najdejo in v slovesnem sprevedu spremijo v
mesto; nekateri vèdli so njegovega osla, drugi zopet
so mu svetili na potu in vsi so klicali „slava“ do-
bremu škofu.

V spomin tega dogodjaja prirejajo otroci še
dandanes bakljado. Ko nastane večer, prihrumé iz
hiš majhni in veliki otroci, noseči na palicah pri-
žgane svetiljke. Misliš si, da si v Benetkah. Kaka
raznovrstnost gledé svetiljk! Nekateri so iz pobar-
vanega stekla ali iz papirja, okrašene z risbami,
slikami, rezbo in različnim lepotičjem; mnoge pred-
očujejo cretko ali zverinsko glavo; vsak hoče imeti
najlepšo svetiljko ali vsaj najčudnejšo. Ravni otroci,
koji si ne mogó kupiti za nekoliko drobiža svetiljke,

tudi niso brez te radosti; bučica skoro nič ne veljá;
običajne vzamejo prav veliko, iztrebijo jo do tenke,
prozorne kožice, nataknejo jo potem na drog ali
palico, v njo nataknejo kosček svečice in imajo
krasno svetiljko, koja se blesti rudeče.

Z vsemi temi svetilkami hodijo po ulicah,
ugašajo je jeden drugemu in je zopet prižigajo;
časih se vnamejo, toda plamen hitro zopet pogasé;
prodajalci takoj pritečejo z novimi svetilkami.

Proslavljenje sv. Martina ni omejeno na ni-
jedno starost; mali otroci, koje nosijo še na rokah,
imajo svetiljke kakor njih večji bratje in sestrice.
Vsa deca se nato zbere okolu sohe Janeza Barta
in gredó potem po kapucinski ulici, pevajoč odkriti
pesen o sv. Martinu, koji je refrén:

„Dajte nam croquandonilles!“

Koliko se teh croquandonilles potrebuje in
uporabi ta dan! Prodajalci ne vedó, komu bi prej
ustregli: kedor jih ne kupuje za-se, kupuje jih in
razdeli pozneje med otroke, ki za-nje prosijo.

Croquandonille je pekarija, podobe in velikosti
loterijskih kostek, skoro so takó trde in brez ukusa;
vsak drug čas in dan bi se marsikdo branil to za-
užiti, toda to veljá proslavi in 11. novembru, torej
treba pokusiti.

A. S.

Če pa tudi nimamo dosti snega, vžijemo pa burje tolikanj več. Na Pivki, pravijo, je „fletno“, ker burja pihlja, ona bolezen odnese in zdravje dá. To menda velja tudi za nas. Posebno o poletenski vročini bi se vgnezdila kaka bolezen, ko bi burja škodljivih snovi v zraku drugam ne odnesla. A sedaj nam ne pihlja, že kakih štirinajst dni prav pošteno brije in piska okoli pohištva, da ni posebno prijetno. Skoraj smešno je gledati ljudi, ki gredo po svojih opravkih. Do vogla hiše dojde, a tam počaka, da piš za čas preneha, tedaj pa le urno poskoči do družega zavetja, na spolzkih tleh te lahko zanese in ni ravno prijetno, ako je človek na zemlji kako drugače oprt, kakor s svojimi nogami. Vsaka reč ima pa tudi svojo dobro stran. Za vipavske gospodinje je huda burja v tem oziru dobra, ker takrat imajo jedno delo manj. K studentu ali k vodnjaku jim ni treba hoditi po vodo. S polnim škafom vode na glavi bi bilo v hudi burji prenevarno, zato morajo to opravilo izvrševati možaki, ako hočejo kaj kuhanega dobiti med zobe. Imajo za tako silo že pripravljene bolj ozke in dolge škafe, s katerimi donesajo vodo za domačo potrebo. Pa to menda ne bo dolgo trajalo. Vipavec se tolaži: ma, prej bo se burja naveličala, nehala, ma, mi bomo imeli vse jedno najlepše zimske dneve na Kranjskem. y.

Dnevne novice.

(Vredništvo in upravnništvo „Slovenca“) je v semeniških ulicah šte. 2, in sicer vredništvo v I. nadstropji št. 17, upravnništvo v II. nadstropji št. 28. V odsotnosti upravitelja dajejo se potrebna pojasnila tudi v „Katoliški Bukvarni“.

(Iz Št. Pavla v severni Ameriki) se nam poroča, da je tam dné 18. oktobra t. l. umrl naš rojak č. g. Jarnej Rajgelj, benediktinec, rodom iz Bitenj pri Kranji. Bodi priporočen vsem prijateljem in znancom.

(Iz deželne šolskega sveta.) G. Miha Kos, učitelj v Velesovem, premeščen je kot tretji učitelj v Vipavo; dosedanja začasna učiteljica v Vipavi gđ. J. pl. Föderberg je dobila definitivno tamošnje četrto službo; gđ. Marija Šerc pride iz Dôba na drugo učiteljsko mesto v Domžale, g. Jos. Turk je premeščen iz Grahovega v Begunje v radovljiškem okraji; začasni učitelj na Ubeljskem, g. Fr. Zaman, dobil je definitivno tamošnje službo; zač. učiteljica v Dragatušu, gđ. Lud. Košenini, je dobila definitivno tretje mesto ravno tam; gosp. Fran Lovšin je dobil definitivno četrto mesto v Št. Vidu nad Ljubljano; g. Henrik Paternost je premeščen iz Mengša v Radomlje, gosp. Franjo Gostinčar iz Šostanja za četrtega učitelja v Škofjo Loko; g. J. Kuhar iz Škofje Loke v Trboje; stalno so nameščeni: g. Luka Jelenec v Št. Jurji pri Kranji, g. M. Debelak v Trsteniku, gđ. Marija Borovski na dekliški šoli v Trziči, g. M. Hiti kot nadučitelj v Slavini. Gđ. Gabrijela Ihan je premeščena iz Planine na Št. na dekliško šolo v Trziči, in g. Konrad Mally iz sv. Križa kot četrti učitelj v Trziči.

(Dnevni red seji ljubljanskega občinskega sveta) v torek 13. dan novembra 1888. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvostedstva. — 2. Finančnega odseka poročilo o mestnih računskih zaključkih za 1887. leto. — 3. Šolskega odseka poročilo a) o ustanovitvi šolske delavnice na II. mestni deški ljudski šoli; b) o pletarski šoli na barji. — 4. Vodovodnega odseka poročilo o oddaji prve skupine vodovodnih del in o vredbi stavbinskega nadzorstva.

(Odlikovanje.) Tvrška Albert Samassa je bila na vatikanski razstavi odlikovana s srebrno svetinjo za razstavljene cerkvene posode, katere je poklonila sv. Očetu ljubljanske škofija, in z bronasto svetinjo za bronasta dela na razstavi v Monakovem!

(Za osepnicami) je te dni zbolel otrok na Rimski cesti št. 15. Na Medvedjem Brdu pri Rovtah pa je dne 8. t. m. za osepnicami umrl neki čevljar.

(Uradni jezik na Koroškem.) Uradni jezik na južnem Tirolskem je laški, ker je tudi prebivalstvo laško. Neki Nemeč pa, ki živi med tirolskimi Lahi, spisal je nemško vlogo na neko južnotirolsko sodišče, in ker to ni hotelo sprejeti nemške vloge, pritožil se je na najvišje sodišče na Dunaji. To pa je razsodilo, da je na južnem Tirolskem uradni jezik laški. Iz te razsodbe sklepa celovski list „Freie Stimmen“: „Pri celovškem deželnem sodišču je uradni jezik nemški, torej mu ni treba sprejemati slovenskih vlog. To pa je čudna logika. Na južnem Ti-

rolskem je uradni jezik laški, ker je prebivalstvo laško; na Koroškem je 130.000 Slovencev, torej mora tudi slovenščina imeti svoje pravice pri deželnem sodišču.

(Drobne vesti.) Goriški državni poslanec dr. J. vitez Tonkli se je odpovedal deželnemu odborništvu; na njegovo mesto je prišel dr. N. Tonkli. — Č. g. Andrej Kravanja pride s sv. Gore kot vikar na Ponikve; č. g. Št. Valentinčič, bivši vikar v Trnovem, je začasno umirovljen. — Alojzij Bader, svečar goriški, dobil je na vatikanski razstavi v Rimu zlato svetinjo. — Gđ. G. Jegličeva iz Gorice poročila se je 7. t. m. z g. J. Pogačnikom, posestnikom na Gorenjskem.

(Na cesarja Josipa trgu) merili so v soboto prostor za novo gledališče.

(Iz Črnega Vrha) nad Polhovim Gradcem se nam poroča, da so 20. in 21. oktobra slovesno praznovali cesarjevo štiridesetletnico z razsvetljavo, godbo, streljanjem in sv. mašo.

(„Armee-Album.“) V spomin cesarjeve štiridesetletnice izšlo je na Dunaji v založbi Dinghoferja in tovarišev pod predništvom Gustava vit. Treuenfesta, c. kr. majorja, krasno delo „Armee-Album“. V doposlanem nam I. zvezku so lepe slike naše cesarske rodovine; vseh slik je 27 z dotičnimi životopisi. Cena vsakemu snopiču v veliki obliki 2 gld.

(Dopolnilna volitev v Istri) na mesto umrlega državnega poslanca za veliko posestvo dr. Milivoja vršila se bo dne 11. decembra. Prizivi proti zapisniku volilcev morajo se poslati do vštete 21. novembra c. kr. namestništvu v Trstu.

(Obletnica za pokojnim Levstikom) bode v petek dné 16. novembra v njegovi rojstveni župniji v Velikih Laščah. G. Fran Gruden iz Retja, Levstikov rojak, je preskrbel, da bo imenovani dan ob 8. uri zjutraj slovesna črna sv. maša z „libero“. Mej „libero“ peli bodo poleg laških tudi zvonovi sv. Roka v Lestikovi rojstveni soseski.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) v Zatičini imela bo v nedeljo dne 18. novembra popoldne ob 4. uri v gostilni g. Kovača svoje letno zborovanje, h kateremu se vsi p. n. udje uljudno vabijo.

(Imenovanja.) Achila Calogiorgia, pristav okr. sodišča v Pulji, in dr. Andrej Sancin, pristav okr. sodišča v Buzetu, sta imenovana pristava pri deželnem sodišču v Trstu. Na izpraznjeni mesti prideta: Henrik Poderzoli iz Banjeluke v Buzet, pomorski avskultant Julijan Kovač pa v Pulji.

(Božičnica.) Otročičem slovenskega otroškega vrta pri sv. Jakobu v Trstu priredili bodo tudi letos božični večer, in sicer jim bodo podarili najprimernejše darilo — obleko.

(Tržaško delavsko podporno društvo) priredi dne 2. decembra v proslavo cesarjeve štiridesetletnice cerkveno in posvetno svečanost.

(Nabrežinsko občinsko starasinstvo) je sklenilo podariti v spomin cesarjeve štiridesetletnice tamošnji cerkvi 600 gld. in sedanji tlak v cerkvi nadomestiti z novim.

(Občinsko načelnštvo v Pulji) je razpisalo v spomin cesarjeve 40letnice dve ustanovi po 250 gl. Pravico do teh ustanov imajo ubožni sinovi puljskih meščanov ali takih oseb, ki že 10 let stanujejo v Pulji. Dijaki morajo biti vpisani na katerem avstrijskem vseučilišču ali politehniku; ko ne bi bilo takih prosilcev, dijaki, ki obiskujejo katerekoli višje šole. Prošnje do 21. t. m.

(Proti psom.) V najvišjem zdravstvenem svetu je nasvetoval profesor dr. Gruber, naj se v celi Avstriji uvede torba za pse in davek od njih. Nasvèt se je izročil posebnemu odseku. Davek od hišnih čuvajev bilo bi preobčutljivo breme.

(Razpisane) so učiteljske službe: Na ljubljanski deški nemški šoli podučiteljska služba z letnimi 500 gld., na nemški dekliški šoli mesto učiteljice z letnimi 600 gld. Prošnje do konca novembra. — Dalje ste razpisani učiteljski službi v Št. Vidu pri Vipavi, prva z letnimi 500 gld., z doklado 40 gld. in stanovanjem, druga s 400 gld. Prošnje do 21. t. m.

Raznoterosti.

— Število verskih izpovedanj na svetu je jako težko določiti. Glavnih izpovedanj je sedem: rimsko-katoliško, grško, protestantsko, židovsko, mohamedansko, budhistično in pagansko. Anglež Simms našteva v svojem „Dictionar of religions“ v alfabetičnem redu 700 izpovedanj. Zato pa, ker še zmiraj kakšno drugo priraste, je mogoče, da je število vseh verskih izpovedanj skoro dvakrat toliko.

— Dežela, v kateri se tatovom slabo godi. Na Čuhonskem se prav slabo godi tatovom. Precej, ko jih vjamejo, je policaj dobro stepe in potem so še zaprti. Ko je hotela ruska vlada preostre kazni odpraviti, so se Čuhonci ustavili. „Pet. Vedomosti“ naznanjujejo, da je bil zadnji čas tat prav ostro kaznovan. Bil je čevljar Kaistinen, kateri je jedno marko ukradel in je bil za celo življenje zaprt. Ostro kaznen je dobil zaradi tega, ker je bil že v četrtri kaznovan.

— Fanatiški častilec Danteja. Ni dolgo temu, kar je umrl beneški plemenitaš, kateri je prestal 22 dvobojev samo zaradi tega, da dokaže svoje prepričanje, da je Dante večji pesnik od Ariosta. V 23. dvoboju pa je bil hudo ranjen in tu je rekel duhovniku, kateri ga je vprašal, zakaj je prav za prav tak fanatiški častilec Dantejev, zakaj ga bolj čišla od Ariosta, da ni bral spisov niti enega niti družega.

— Novo zvezdo-repatico je zapazil na kalifornski zvezdarni profesor Barnard. Zvezda ima jako slabo luč ter se zapazi le z najmočnejšim daljnogledom proti jutru v nebesnem znamenju vodnarja. — Tudi na dunajski zvezdarni je profesor dr. Palisa v nebesnem znamenju ovna zapazil nov planet 12. velikosti, ki se hitro pomika proti znamenju rib. Število do sedaj znanih majhnih planetov je 280.

Telegrami.

Dunaj, 12. novembra. Zbornica poslanec: Finančni minister odgovarja na interpelacijo Wesselyjevo, da je že dné 26. aprila 1888 ukazal, naj se prevejo navodi o rabi normalnega saharometra v dotične deželne jezike ter vsled prošnji izročajo strankam.

Dunaj, 12. novembra. Nadvojvoda Viljem se je odpeljal zvečer v Kodanj.

Peterburg, 12. novembra. „Journal de St. Pé.“ preklicuje bojni govor generala Gurko-ta. — Prestolonaslednik se je odpeljal v Kodanj.

Madrid, 12. novembra. Pri prihodu Canovasovom so se včeraj po dnevu vršile republikanske demonstracije. Canovasovo sprogo je nekdo ranil s kamenj. Okna konservativnega kluba in vredništva „Epoca“ so razgrajalec razbili.

Umrli so:

7. novembra. Adolf Hruška, zemljemerec sin, 13 let, Florjanske ulice št. 17, degeneratio srea.

8. novembra. Jakob Pikec, kurjač, 59 let, Poljanska cesta št. 57, srčna hiba. — Marija Krušič, gostija, 62 let, sv. Petra česta št. 8, kron. protin.

9. novembra. Jožef Jakolin, mizarjev sin, 8 mes., Stari trg št. 9, bronhitis. — Anton Podkrajšek, magistratni uradnik v pokoji, 67 let, Rimska cesta št. 11, vsled sušenja hrbtnjače.

10. novembra. Jožef Marinka, pisar, 27 let, sv. Petra cesta št. 54, otrpnenje možgan.

Tuji ei.

8. novembra.

Pri **Mailu**: Hreszenz, zasebnica, iz Novega Mesta. — Player, Lewy, Reich, trgovci, z Dunaja. — Pavlič, župnik, s Kranjskega. — Reich, potovalec, z Ogerskega.

Pri **Stonu**: Roma, trgovci, iz Inomosta. — Blochman, potovalec, z Dunaja. — Reinold, nadporočnik, iz Ljubljane. — Muck, s soprogo, iz Ljubljane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
11.	7. u. zjut.	741.1	—5.4	sl. svzh.	jasno	
	2. u. pop.	741.3	—2.0	"	sk. oblačno	0.00
	9. u. zveč.	742.4	—5.0	"	jasno	

Srednja temperatura —4.1° C., za —9.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 05 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	82 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 60 "
Akcije avstr.-ogerske banke	877 " "
Kreditne akcije	307 " "
London	121 " 90 "
Srebro	— " "
Francoski napoleond.	9 " 65 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 77 1/2 "

Zahvala.

O priliki imenovanja za župnika v Planini sem prejel od blizu in od daleč toliko prijaznih voščil, da poleg drugih svojih opravil ne morem vsem p. t. dotičnikom vsakemu posebej dostojno hvale izreči.

Naj blagovolé tedaj za ljubo vzeti po tem potu izraz srčne zahvale in odličnega spoštovanja.

ŠT. PETER NA NOTR., dné 11. nov. 1888.

Ivan Podboj,
župnik.

POZIV!

Odbor za spomenik našemu velezaslužnemu žilobu prerano umrlemu dr. JANEZU vitezu BLEIWEIS-TRSTENISKEMU hoče občni zbor sklicati in prosi vse tiste gospode poverjenike, ki so kedaj dobili tiskovine v roke z naročilom, da poskrbijo med domoljubi nabiro potrebnih novcev, naj to tiskovino kar najhitreje mogoče, najdalje pa do novega leta 1889 pošljejo predsedniku g. notarju dr. Zupancu ali pa blagajniku g. Luki Robiču v Ljubljani.

Zadnji čas je, da stori slovenski narod svojo dolžnost, da vredno ocenjuje dolgoletno vstrajno delovanje svojega očeta, da diha naša dobi spomenik spominjajoč rojake naše k posnemanju v marljivosti, v domoljubju in v blagih delih, da kakor drugim zaslužnim slovenskim možem tudi tej bliščeci zvezdi na našem narodnem obnebi skaže svojo nevenljivo hvaležnost.

Ponavljajoč górenjo prošnjo odbora priporoča najtopleje vsem razumnikom slovenskim to velenujno zadevo v blagovoljno uvažanje.

(1)

Odbor.

Dijaška kuhinja v Celji.

Za III. društveno, šolsko leto 1888/9 so darovali častiti in prečastiti gospodje:

Prevzvišeni gosp. knezoškof Jakob Masimilijan za september in oktober	6 gl. — kr.
J. Bohine, dekan v Braslovčah	5 " — "
Jurij Klančnik, duhovnik v Braslovčah	5 " — "
Hribernik, kaplan v Braslovčah	3 " — "
Peter Erjavec, župnik v Trbovljah	5 " — "
Jože Muha v Trbovljah	2 " — "
Andrej Elsbaeher, trgovec na Laškem	5 " — "
Slavna „Posojilnica Celjska“	100 " — "
Dr. Frane Voušek, e. kr. sodnik v Gornjemgradu	5 " — "
Dr. Weingerl v Krapinskih Toplicah	5 " — "
Dr. Gustav Ipavie, zdravnik v St. Jurji ob j. ž.	5 " — "
Dr. Gvido Srebre, odvetnik v Brežicah	5 " — "
Josip Jeraj, župnik v Zaveu	5 " — "
Gregor Presečnik, kaplan v Polčanah	3 " — "
Dr. J. Ev. Lipold, župnik v Velenju	5 " — "
Dr. Karol Šmidinger, e. kr. notar v Kamniku	5 " — "
Martin Koebek, e. kr. notar v Marenbergu	5 " — "
Ivan Kačič, kr. notar v Šošanju	5 " — "
Dr. J. Mursec, profesor vseučilišča v Gradcu	5 " — "
Anton Brumen, e. kr. sodnijski pristav v Slov. Bistrici	5 " — "
Neimenovana v Dramlji nabrala	3 " 9 "
Lovro Baš, e. kr. notar v Celji	5 " — "
Dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celji	5 " — "
Milan Hočevnar, trgovec v Celji	2 " — "
Jurij Deteček, e. kr. notar v Celji	10 " — "
Ljudevit Hudovernik, mestne fare kapelan v Celji	2 " — "
Dr. Ivan Dečko, odvetniški kandidat v Celji	5 " — "
Franc Frg, vikar v Celji	2 " — "
Ivan Jerman, trgovec v Celji	2 " — "
Mihail Kokot, učitelj v Celji	1 " — "
Ivan Likar, solcitar v Celji	1 " — "
Franc Lipold, koncipijent v Celji	1 " — "
Franc Lončar, koncipijent, v Celji	1 " — "
Dr. Jos. Srnce, odvetnik v Celji	10 " — "
Wajda Tomaž v Celji	1 " — "

(Konec prih.)

Izvrstno sredstvo

zoper kašelj, hripavost, kakor tudi izbornu branilno sredstvo zoper davico, bolezn v grlu, pljučnih vejah in pljučah so

(1)

protikataralične kroglice,

koje izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani, Dunajska cesta. Njemu naj se pošiljajo tudi zupanja naročila, koja izvršuje proti povzetju izneska. Škatljica 20 kr.

Kroglice iz sladnega ekstrakta, salmijaka, ekstrakta sladkih koreninc, sleznega testa, poprove mete in santonina v škatljicah po 10 kr. Pri večjem nakupu rabat.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatorova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane; altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizke cen.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki cen.

Izdajatelj: Matija Kolar.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupecem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmodratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

sa Franciškanske cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Bleibüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislavoda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislavoda ima med vsemi evropskimi kislec največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurju in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurju, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislavoda najbolj priljubljena poživiljača pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislavoda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gorkoto. Škušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0-06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koške kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

(45) V zalogi imata kislavodo Ferdinand Plautz in Mihail Kastner v Ljubljani.

Razpis

službe 1 inspektorja, 1 revidenta in 60 dacarjev za pobiranje samostojne deželne naklade od opojnih žganih pijač leta 1889.

Za pobiranje samostojne deželne naklade od použitih opojnih žganih pijač leta 1889. v lastni režiji sprejmo se v deželno službo proti službeni pogodbi z obestransko odpovedno pravico:

- 1 inspektor, ki ima vodstvo in nadzorstvo pri pobiranju te naklade po celi deželi, s sedežem v Ljubljani, z letno plačo 1200 gld., 4 gld. potne dnevščine, z vožnjo po železnici v II. razredu, oziroma za vožnjo na kolih z dotično priprežnino — proti obestranski odpovedi.
- 1 revident, katerega glavna dolžnost je, neposredno nadzorovati dacarje, s sedežem v Ljubljani, s plačo 600 gld. na leto, s potno dnevščino po 2 1/2 gld. in z vožnjo po železnici v III. razredu — proti obestranski odpovedi.
- 60 dacarjev s plačo po 32 gld., po 36 gld. in po 40 gld. na mesec, s prenočnino, s stanovanjem in s pavšalom 5 gld. na mesec v zimskem času in s pavšalom po 2 gld. na mesec v poletnem času za kurjavo, svečavo in pisarne stroške.

Prošnjiki, in sicer tisti, ki so že kje v službi, naj svoje z dotičnimi dokazili obložene prošnje vložijo po svojem sedanjem uradu, drugi pa naravnost

do 26. novembra 1888

pri deželnem odboru kranjskem, v katerih naj dokažejo, in sicer prošnjiki

ad a) za službo inspektorja, da so avstrijski državljani, neomadeževani in popolnoma zaupanja vredni, da so za to službo tudi telesno sposobni, potem, koliko so stari, da so napravili

izpit iz užitninskega davka in da so v poslih pri pobiranju užitnine in užitninskih naklad na žgane pijače praktično popolnoma izučeni in slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožni;

ad b) za službo revidenta, da so avstrijski državljani, neomadeževani in popolnoma zaupanja vredni, da so za to službo tudi telesno sposobni, koliko so stari, da so z dobrim vspehom služili pri užitninskih uradih in da so slovenskega in nemškega jezika zmožni;

ad c) prošnjiki za službo dacarjev naj z dotičnimi spričali ali pismi dokažejo svojo starost in neoporečenost, znanje slovenskega, slučajno tudi nemškega jezika, kje in katere šole da so dovršili, kje so dozda v službi bili, so li oženjeni in koliko imajo družine, kje so dozda živeli in kateri kraji dežele so jim najbolj znani in imajo-li kje stanovitno stališče, in morejo-li kaj jamčevine in koliko dati.

Svojim lastnoročno pisanim prošnjam naj priložijo svoj rojstni list in zdravniško spričalo o trdnem zdravju in krepkem telesu, in potrjilo župnega urada in županstva o poštenem življenju. — Službo morajo dacarji 1 mesec naprej odpovedati, deželni odbor pa si pridržuje pravico, dacarjem službo na 14 dni odpovedati, ako bi pa svojo službo zanemarjali ali se v službi težko pregrešili, jih pa more deželni odbor brez odpovedi in brez vse odškodnine takoj iz službe odpustiti.

Vse prošnje morajo biti pisane na kolek za 50 kr.

(2)

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 10. novembra 1888.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.